

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svetec, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnishvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Mir ali vojna?

×. Črni oblaki so spet nakopičeni na političkem obzorju nesrečnega evropskega kontinenta. Časniki donašajo dan za dnevom vznemirujoče vesti, da se nabirajo vojna kardela ob rusko-avstrijski in rusko-nemški meji, seštevajo vojake, konje in topove, kateri si bodo v kratkem času nasproti stali v neizogibnem boju. Papirji na borzi padajo v rapidnih skokih in v malo minutah razprše se bogastva, kakor od burje razpihani sneg. Povsod zavladal je strah, da ne bi grozna furija svetovne vojne pogazila in na leta ustavila kulturnih del človeštva, uničila na sto tisoč človeških bitij, še več jih telesno pohabila in skrb, tugo in nesrečo nosila v milijone rodbin od najrevnejše kože do svetle palače.

Vojne sedanjega časa ne bijejo le, kakor nekdanj, vojaki, katerim je vojaštvo poklic in vojna zaželjena prilika, da izkažejo svojo hrabrost in hitreje dospejo do višjih službenih mest. Občna vojna dolžnost kliče na boj vsacega državljanu od 20. do 50. leta in celo starejši ljudje bodo pritegneni na Nemškem. Tej dolžnosti se nikdo ne more in ne sme odtegniti. Nasproti si stoje v boji celi narodi, kakor v srednjem veku za ljudskega preseljevanja. Vojno gorje sega malone v vsako rodbino. Spominjamo se samo leta 1878., ko je bilo mobilizovanih le par vojev, in potem lahko razsojamo, kaj nas pričakuje, ko bi se pričela svetovna vojna.

Opravičen je torej strah, kateri pretresava ves narod, kadar vidi priprave za vojno, opravičen pa je tudi resni klic do državljanov, katerim je izročena usoda držav, da nam ohranijo mir in nas ne tirajo v vojno, dokler ne gre za najvišje državne in narodne svetinje, dokler res ni najti nonega drugega sredstva za mirno pogajanje. Če pa prašamo, zakaj bi morala vsplamteti vojna baš se daj mej Avstrijo in Rusijo, iščemo zastoj po takih skrajnih nasprotstvih mej tema dvema državama, da bi se ne dala poravnati drugače, nego z železom in krvjo.

Prejšnji prijateljski odnošaji mej Avstrijo in Rusijo so sicer ponehali in mi to obžalujemo, osobito v državnem interesu, kajti tako mogočnega sosedu, kakeršna je Rusija, katera obdaja tretjino naših mej, je bolje imeti prijateljem, nego protivnikom. Pa kar je bilo, je bilo in računati nam je s sedanostjo in ne s preteklostjo, naj je bila še tako ugodna za nas. Od časa rusko-turške vojske sem pa se ne da prikrivati, da je nastopilo nekako nasprotstvo mej Avstrijo in Rusijo, katero se je pojstrilo vsled bolgarskih dogodov. Toda od političnega nasprotstva do vojne je še daleč in mi si ne moremo nisliti in z nami vred noben narod v Avstriji, izvzemši znabiti jednega, da bi zaradi Bolgarije Avstrija pričela usodopolno vojno proti Rusiji. Morda bi to ugajalo nekaterim našim sosedov, ki preže čez naše meje, morda bi to ugajalo celo Rusiji? Avstrija bi pa doprinesla žrtve, katere niso v nobeni razmeri z dobičkom tudi po največjih uspehih in po najugodnejšem izidu vojne ne. Zmagamo li, kaj naj vzamemo Rusiji? Mari pet milijard, za katere je Nemčija oropala Francijo? Ali kos Poljske, da dobimo še več židov v Avstrijo, nego jih je že sedaj v Galiciji? Ako pa ostane vojska nedoločena, brez pravih zmag ali ako smo celo nesrečni, kaj potem? — V vseh slučajih pa nam ostane krvno sovraštvo Rusije za vselej. In vse to zaradi Bolgarije? Ne, noben avstrijski državnik ni tako kratkoviden, da bi za tako malenkost izročil Avstrijo vsem vojnim težavam in grozovitostim ter jej nakopal večnega sovražnika.

Čemu torej vojne priprave? Čemu kredit 12 do 15 milijonov goldinarjev, dovoljenih vojnemu ministru? Za našo dobo velja žalibože za Evropo starinski izrek: „Ako bočeš miru, pripravljaj vojno“ in tega izreka se drže vse evropske države, da v preobilni meri čutimo vsi in teško pričakujemo dneva, ko se bodo uresničile teorije mirovne lige. Pa zdaj smo še oddaljeni od teh blaženih časov in prisiljeni posnemati sosedu, da nas ne prehití v odločilnem trenutku.

Kaj pa Rusija? Ali namereva res napasti Av-

strijo? Gotovo je, da je nakopičenih ob avstro-ruski meji več vojakov, nego je treba za mejno obrambo in „Ruski Invalid“ glasilo vojnega ministerstva sam to priznava. Samo v Varšavski guberniji stoji 13 divizij pehote, 5½ divizij kavalerije ali 200 batalijonov in 132 eskadronov s 75. baterijami, v Kijevski guberniji 100 batalijonov pehote, 48 eskadronov in 36 baterij. Vsa ta vojska je najdalje v desetih dneh združena in na meji. V daljnih štirinajstih dnevih pa so lahko že zbrani pri Varšavi vojna kardela bližnje Vilenjske in Harkovske gubernije, kjer stoji 160 batalijonov pehote, 110 esk. konjnikov in 94 baterij, ne menj v Peterburški in Odeški guberniji. Ako le polovica te vojske stopi v ofenzivo, druga polovica pa ostane v rezervi, boti si proti Nemčiji ali Avstriji, ostane za prvi napad 400 batalijonov, 230 eskadronov in 150 baterij ali z vsem 500 000 mož. V osmih dneh pa priskoči vsa vojska iz gubernij Peterburške, Finlandske, Moskovske, Odeške in Kazanske. V treh tednih bi torej bilo zbranih kjerkoli ob Visli 1088 batalijonov, 582 eskadronov s 3064 topovi. Daljava krajev res ovira koncentracijo vojske, pa ne tako hudo, kakor se navadno misli. Vse železnice v zapadni Rusiji so namreč zidane le z ozirom na brzo zbiranje vojsk ob meji. Celotno leta 1876., ko sedanja vojna organizacija ni bila zvršena, bili so v treh tednih mej 10. in 30. decembrom zbrani štirje voji pri Kišenevu, dva ob Črnem morji.

Okrepljenje trdnjav in malo pomnoževanje vojske ob meji pa še ne kaže, da Rusija res misli agresivno postopati proti Avstriji. Tudi na Ruskem vedó, da vsaka vojna naklada silnih bremen narodu in za več let ustavi kulturni napredek. Rusija pa, ki je zaostala v mnogih kulturnih strokah, ker je mnogostoletij zdihovala pod tartarskim izesom in branila pozneje Evropo pred navali azijskih narodov, Rusija potrebuje miru ravno tako, če ne še bolj, ko zapadna Evropa. Še neso urejene agrarne razmere, mnoge obrti leže še v povojih in kar najbolj ovira vsak napredek, oni duh svobode, kateri izbuja človeške sile ter jih združuje skupnemu delovanju,

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

IX.

(Dalje.)

— Dobro! dobro! Poslušaj Arkadij . . . čuj, kako se morajo sočasni mladi ljudje izražati! Zdaj razumem, zakaj bi hodili za nami! Poprej so se morali mladi ljudje učiti; za nevedneže niso hoteli slutiti, zato so se morali truditi. Sedaj pa jim je treba le reči: vse na svetu je neumnost! — in stvar je končana. Mladi ljudje so se razveselili. In v istini bili so oni poprej samo tepci, sedaj pa so pa so postali najedenkrat nihilisti.

— Poglejte, izneverilo se vam je čuvstvo osobnega dostojanstva, katero ste hvalili, opomnil je malomarno Bazarov, dočim se je Arkadij ves razjaril ter zablisnil z očmi. — Naš spor zašel je predaleč . . . Bolje bi bilo, kakor se vidi, da prenehamo. Tedaj pa bom gotovo jednih mislij z vami, dodal je ustajaje: — kadar mi poveste le jedno uredbo v sočasnem našem življenji v družinskem ali javnem, ki bi ne zahtevala popolnega in neusmiljenega uničenja.

— Milijone takih uredbe vam povem, vskliknil je Pavel Petrovič: — milijone! Glejte, občina na primer.

Hladen nasmeh skrivil je ustni Bazarova.

— No, kar se tiče občine, dejal je: — pogovorite se raje s svojim bratom. On je, zdi se mi, zdaj v istini spoznal, kaj je občina, jamčenje kmetov, treznost in slične norčije.

— Družina, konečno, družina, kakeršna je pri naših kmetih! zakričal je Pavel Petrovič.

— Tudi to je vprašanje, o katerem mislim, da bi bilo bolje za vas, če ga ne preresetavam podrobneje. Poslušajte me, Pavel Petrovič, dajte si dvadnevni obrok; jedva, da bi takoj kaj našli. Preučite vse naše stanove in o vsakem dobro premislite, mej tem pa bodeva midva z Arkadijem . . .

— Norčevala se iz vsega, prikinil ga je Pavel Petrovič.

— Ne, žabe razrezavala. Idiva, Arkadij, na svidenje, gospoda!

Oba prijatelja sta odšla. Brata ostala sta sama ter izprva pogledovala le drug drugega.

— Glej, začel je konečno Pavel Petrovič: — glej našo sedanjo mladino! Glej, kakošni so — naši nasledniki!

— Nasledniki, ponovil je z malodušnim vzdihom Nikolaj Petrovič. Mej vsem prepripirom sedel je kakor na ogli in le skrivoma bolestno pogledoval

Arkadija. — Veš, brat, česa sem se spomnil? Nekdanj sprl sem se s pokojno materjo: ona je kričala, ni me hotela poslušati . . . Konečno sem jej rekel: „vi me ne morete razumeti, midva pripadava namreč dvema različnima pokolenjema“. Strašno se je užalila, jaz pa sem si mislil: kaj se hoče? Zdravilo je grenko, a pogoltati se mora. Sedaj prišla je naša vrsta, in naši nasledniki nam lahko rekajo: vi niste našega pokolenja, goltajte zdravilo.

— Ti si prekomerno blagodušen in skromen, zavrnil ga je Pavel Petrovič — Jaz pa sem baš nasprotnega uverjen, da imava midva veliko bolj pravo, kakor ta gospodka, dasi se morda izražava z nekoliko zastarelim jezikom, vieilli, in nemamo one predrzne samozaupnosti . . . In tako domišljava je ta sedanja mladež! Ako vprašaš katerega: kakega vina hočete rudečega ali rumenega? „Jaz imam navado, da mi bolje godí rudeč!“ odgovori ti z basom in tako važnim obrazom, kakor bi ves svet v tem trenutku gledal nanj.

— Ali želite še čaja? vprašala je Fenička pomolivši glavo skozi vrata: ni si upala stopiti v jedilnico, ker so se ondi razlegali glasovi prepiralecev.

— Ne, lahko ukažeš, da odnesó samovar, odgovoril je Nikolaj Petrovič ter jej šel nasproti, Pavel Petrovič dejal mu je kratko: bonsoir, ter odšel v svojo sobico. (Dalje prih.)

zatrje je v državi carja — samodržca. Kdor torej želi, da ruski narod napreduje na duševno in gmotno stran, da si ustvarja pred vsem doma trdno podlago narodnemu blagostanju, obsojevati mora takšno politiko, katera bi Rusijo po nepotrebnem tirala v boj.

Zato se zanašamo, da bodo ruski in avstrijski državniki, uvaževaje javno mnenje narodov, ki se povsod izreka odločno proti vojni, našli potov, da bode nasprotstvo, če ne poravnano, vsaj zgubilo svoj akutni značaj in da ne bode treba segati do poslednjega sredstva, do britkega meča.

Nemščina v ljudskih šolah na Goriškem.

Sklenil je c. kr. deželni šolski svet goriško gradiški v svoji seji 14. t. m., naj se poučevanje nemščine kot obligatnega predmeta uvede v vse ljudske šole na Goriškem. Famozen ta sklep, kateri je v svetu predlagal zastopnik deželnega odbora, g. J. Gasser, se je z umljivo bistrostjo razglasil po časopisih. „L' Osservatore Triestino“ celo naglašja, da je predlog bil odobren soglasno. To bi bilo več kakor čudno, in res se nam poroča, da se je član šolskega sveta, monsignore Andrej Marušič, odločno protivil temu predlogu. Tudi izjavlja zastopnik deželnega odbora v svetu, g. vitez dr. Tonkli, v zadnjem listu „Soče“, da njega pri glasovanju o Gasserjevem predlogu ni bilo; slučajno se je bil zakasnil in k seji prišel, ko je predlog že odobren bil; on pravi, bi se bil podvzval v sejo, ako bi znal, da se kaj tacega pripravlja, ali predlog se je utihotapil, ne da bi, če tudi je prevažen, postavljen bil na dnevni red. Žalostna soglasnost je tedaj izmišljena!

Zares častno in veselo pa je, da je takoj deželni zbor goriški dvignil postavni upor proti obligatni nemščini. V seji 23. decembra stavili so italijanski in slovenski poslanci naslednjo

interpelacijo:

Uradni list „L' Osservatore Triestino“ je priobčil v svoji številki od 21. tek. meseca naslednjo vest:

„Nemščina v ljudskih šolah. C. kr. deželni šolski svet goriško-gradiški je sklenil v svoji seji 14. t. m. soglasno po predlogu zastopnika deželnega odbora, častivrednega poslanca Gasserja, da se ima nemščina poučevati kot obligatni predmet v vseh ljudskih šolah poknežene grofije Goriško-Gradiške.“

Ta vest se je zdela podpisanim tako neverjetna, bodi glede na njeno naravo, bodi glede na poslovni naslov osebe, katera se v njej imenuje kot predlagateljica, da bi jo bili skoro zmatrali za izmišljeno, da si jo je objavil uradni list.

Zato so si hoteli podpisani priskrbeti zanesljivih pojasnil in iz teh so posneli, da je predlog zares stavil deželni zastopnik vitez Gasser, ko ni bil navzočen in ni za to vedel drugi zastopnik vitez dr. Tonkli; da je bil ta predlog, akopram ni bil na dnevnem redu in kljub živahnim ugovorom jednega izmed svetovalstvenih udov prav v naglici na glasovanje postavljen in vsprejet.

Zdaj pa ne morejo podpisani drugače, nego spolnovaje sveto svojo dolžnost, odločno protestovati proti temu sklepu, ne samo, ker stoji v očitnem nasprotju z načeli, katere je vedno spoznaval in v svojih sklepih proglašal ta vis. dež. zbor, ampak tudi ker je v formalnem in pravnem oziru nepostaven in popolnoma neumesten.

In v istini je formalno nepostaven, ker vsprejet brez udeležbe jednega zastopnika, kateri ni vedel, da se bo v dotični seji razpravljalo o tako velevažnem in jako delikatnem vprašanju, ker ni bilo postavljeno na dnevni red; nasproten postavi pa, ker § 3 novele od 2. maja 1883 št. 53 drž. zak. ne navaja mej predmeti, ki se imajo poučevati v ljudskih šolah družega jezika razen učenega, ter dopušča izjemo samo za drugi deželni jezik; preden se pa določi, da se bo ta poučeval, treba po § 6. postavbe od 14. maja 1869 št. 62 drž. zak. zaslišati tiste, kateri vzdržujejo šolo, kar je bilo v konkretnem slučaju tem potrebnije, ker je šlo za tak jezik, katerega ni mej našimi deželnimi jeziki. Slednjič je sklep neumesten; kajti akopram znajo podpisani ceniti, koliko važnost ima nemščina za kulturo sploh in še posebno za ono avstrijskih državljanov, so oni vender do dna prepričani, da njena upeljava kot obligaten predmet v naše ljudske šole bi nikakor ne bila v korist, narveč v preveliko škodo; vse nemščini odmenjene ure bi se odtegnile drugim predmetom in dosledno splošnemu pouku, in ker bi se tega jezika naši otroci v dobi, ko so navezani na

šolski pouk, nikakor ne mogli naučiti, bi pač kmalu pozabili ono malenkostno in nepopolno znanje, katero bi si bili utegnili pridobiti.

Sicer pa ponavljajo podpisani, da je sklep c. kr. deželnega šolskega sveta po vsakem načinu nasproten načelom in izjavam tega vis. deželnega zbora, in zato so oni primorani, podati Vašej prevzišenosti, kot deželnemu glavarju in predsedniku deželnega odbora naslednjo

interpelacijo:

1. Ali je deželni odbor pozvedel, kar je sklenil c. kr. deželni šolski svet v seji dne 14. t. m. zastran upeljave nemščine kot obligatnega učnega predmeta v ljudske šole naše dežele?

2. Ali je deželni zastopnik vitez Gasser podavši predlog, ki je dovedel do omenjenega sklepa, postopal iz lastnega nagiba ali po naročilu deželnega odbora in kake nagibi so ga pripravili do tega predloga?

3. Kaj se je ukrenilo ali se namerava ukreniti v namen, da se uniči dotični sklep.

Podpisani so: Dr. Venuti, dr. Josip Tonkli, dr. Verzeznassi, Kovačič, dr. Maurovich, Ivančič, Benardelli, Kocijančič, Del Torre, Mahorčič, Ritter, dr. Rojic, dr. Nik. Tonkli, dr. A. Gregorčič, Jonko, dr. Abram.

Deželni glavar je odgovoril, da deželni odbor ni dobil uradoma nobenega poročila o sklepu ces. kr. dež. šolskega sveta in da je o njem zvedel še le včeraj po časnikih; — da deželni zastopniki v omenjenem svetu so vselej nezavisno postopali, da neso nikdar dobivali vodil od deželnega odbora, in da tudi neso nikdar poročali odboru o svojem postopanju, in slednjič, da deželni odbor še ni ničesar ukrenil zoper sklep zastran upeljave nemščine v ljudske šole — in da on, glavar, tudi še ne more odgovora dati na vprašanje, ali bo kaj ukrenil ali ne.

Na to je deželni zbor soglasno vsprejel ta le Verzeznassijev nujni predlog:

„Izvoli naj se odsek 7 udov, kateri bo imel dobro pretehtati sklep c. kr. dež. šolskega sveta od dne 14. t. m., objavljen v „Osservatore Triestino“ od dne 21. t. m. zastran upeljave nemščine v ljudske šole na Goriškem, in predlagati potem, ko bo stvar temeljito pretresel, kaj naj se bo ukrenilo o tej zadevi v obrambo naših narodnih pravic.“

V odsek so izvoljeni: Dr. Maurovich, predsednik, dr. Pajer, dr. Verzeznassi, dr. Venuti, dr. vitez Tonkli, dr. Abram in Ivančič.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor štajerski.

(17. seja dne 21. decembra 1887. leta.)

Deželni zbor sklence čestitati sv. očetu na njegovi petdesetletnici. Baron Moscon nasvetuje: Deželnemu odboru se naroča, da stopi v dogovor z vlado zastran olajšav pri naročanju ameriških trt z Ogerskega v kraje, kjer je že konstatovana trtna uš. Vsprejeto. Poročilo deželnega odbora, s katerim naznanja, da ne more še staviti nasvetov ob ustanovi deželne zavarovalnice, vzame se na znanje ter deželnemu odboru naroča, da še zanaprej poizveduje in v prihodnji sesiji poroča.

Ker stroški za odgon vsako leto naraščajo, ukazuje se deželnemu odboru, da pretresuje odgonski zakon in skuša znižati oskrbovalne stroške za odgonce, zlasti gledé jedil.

Obširna debata nastane pri nasvetu šolskega odseka, da naj se napravljajo zavodi za zanemarjeno mladež (Rettungsanstalten für verwahrloste Jugend). Deželnemu odboru se namreč naroča, da naj poizveduje po številu zanemarenih otrok, bodi si da so sirotice ali na pol sirotice ali imajo še stariše in v kakih razmerah da živé. Potem naj nasvetuje, kako bi se oskrbovali in izrejali taki otroci s pomočjo občin in okrajev. Konservativec Kaltenecker meni, da tu ni drugače pomagati, nego da stopimo spet na krščanska tla, sicer bode konec Avstriji. Schreiner zagovarja sedanjo šolo, isto tako Heilsberg in Reicher. Konservativec Pscheiden zahteva šolo na verski podlagi. Dokler ima država šolo v svoji oblasti in je vrhu tega država brez Boga, bode šola brez vere ostala. Heilsberg, z Moravskega na Štajersko zanešeni krščeni žid, se silno razljuti in zabavlja na konservativce, očitajoč jim „abgeklatschtes Geschimpfe“. Schreiner skuša pomiriti razburjene duhove, češ, da tudi on in njegovi pristaši stojé na krščanskem stališču.

Dr. Ed. Hoffer, profesor na Graški realki, rodem s Kranjskega, znani izvrstni naravoslovec, ki je že tudi spisal za Slovence poučne razprave, dobiva v priznanje njegovih izbornih zaslug na pedagoškem in znanstvenem polju osobno doklado letnih 200 gld.

Število šolo obiskujočih otrok se je pomnožilo za 3633. Za olajšavo šolskega obiskovanja v spodnjih razredih se je oglasilo le 621 otrok, v zgornjih dveh razredih pa 8748 dečkov in 8333 deklic. Ve-

čina deželnega zbora se izreče proti vsakim olajšavam pri šolskem obiskovanju. Z ozirom na šolski zakon z dne 2. maja 1883 sklence deželni zbor zakon, po katerem je ustanoviti ljudsko šolo povsod, kjer je v vaseh ali hišah več ko 40 otrok, kateri so nad štiri kilometre oddaljeni od najbližje šole. Prihodnja seja bode 9. januarja 1888.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. decembra.

Ko se zopet snide državni zbor, stavili bodo nemški konservativci predlog, da se upelje konfesionalna šola. Vlada ne bode dosti ugovarjala temu predlogu. Poljaki tudi ne bodo ugovarjali. Čehi pa neso jedini v tej zadevi. Mladočehi se bodo gotovo upirali konfesionalni šoli, pa tudi nekaterim Staročehom bi prav ne ugajala taka sprememba šolskega zakona. Hud boj se pa napoveduje konfesionalni šoli od državnozbornske levice.

„Národní Listy“ pobijajo vladno predlogo ob urejenji zdravstvene službe, ki se je predložilo češkemu deželnemu zboru, ker se premalo ozira na avtonomijo občin. Vsa oblast sedaje okrajnim glavarjem, občinam se pa nakladajo le nova bremena. Dub predloge je: Občina, okraj, plačuj, okrajni okrajni glavar, pa zapoveduj! Deželni zbor kot varuh deželne avtonomije, pač ne bode vsprejel tacega zakona.

Kakor so izvedeli „Národní Listy“ bosta najvišje in upravno sodišče začeli izdajati v čeških prepornih zadevah češke razsodbe. O čeških obravnava in poročanjih seveda tu ni dvova, temveč samo nemške razsodbe se bodo prevajale na češko, to je, osnovala se bode posebna pisarna za prevajanje razsodb, kakeršna je bila pri nadsodišču v Pragi. Iščejo se baje že prostori za dotični oddelek.

Pražakova jezikovna naredba, da naj se o čeških ulogah tudi v češčini obravnava in poroča, je dosedaj pri nadsodišču v Brnu bila mrtva črka. Z novim letom bode se pa vender osnoval češki senat. Temu je ugovarjala večina svetnikov nadsodnije, češ, da neso dovolj večini češčine, toda ni nič pomagalo. Na merodajnem mestu se je izreklo, da bodo oni svetniki pač lahko češki poročali, ki so naveli v prošnjah za svoja mesta o svojem času, da so večji tudi češčine v besedi in v pismu. Nekateri svetniki nadsodišča se sedaj pridno urijo v češčini, katero so dosedaj zanemarjali.

Vnanje države.

Položaj se je, kakor se kaže, precej zboljšal. Ruski listi nič več tako sovražno ne pišejo proti Avstriji, pač pa vlada v Rusiji velika razburjenost proti Nemčiji. Častniki še smodk nečejo več kupovati pri nemških trafikantih. Vojna z Avstrijo bi v Rusiji ne bila ravno popularna, pač pa vojna z Nemčijo. — „Nord“ piše, da nič bolj ne dokazuje, kako neosnovan je bil strah pred vojno, kakor sklepi poslednjega ministrskega sveta na Dunaji. Neznatni kredit 15 milijonov, ki se je dal na razpolaganje vojnemu ministru in sklep, da se ne skličejo delegacije, kažeta dovolj, da evropski mir ni bil v takej nevarnosti, kakor se je kričalo. Nadalje pa Bruseljski list trdi, da mora biti že res, kar je pisal „Invalid“, ker noben nemški ali avstrijski voški list ni spodbijal njegovih trditev. Samo nestrokovnjaški listi so skušali je ovreči. Rusija bila je torej opravičena, gledati na svojo brambo.

Bolgarski knez se ne misli drugače odgovadati prestolu, kakor če bode to narod formalno in pravilno zahteval. Tako poroča „Agence Havas“. Seveda bi potemtakem Koburžan lahko dolgo ostal v Bolgariji, kajti vlada bode že skrbela, da bode v sebranji Koburžanovi pristaši imeli večino, da se torej narod po svojih zastopnikih ne bode mogel izreči proti nemškemu princu. Utegnejo ga pa drugi dogodki prisiliti, da ostavi Sofijo. Velevlasti bodo nehale podpirati ga, ker bodo spoznale, da preti Evropi nevarnost za mir, ako ostane v Bolgariji. Brez pomoči velevlastij se pa ne bode mogel dolgo obdržati.

Srbski ministrski svet je imel minoli teden vsak dan sejo, ter se je posvetoval o finančnih predlogih, ki se imajo še pred božičnimi počitnicami predložiti skupščini. Vlada bode v kratkem predložila skupščini načrt zakona o razširjenji občinske avtonomije.

Emile Ollivier objavil je v „National-u“ pismo, v katerem priporoča, da bi se začelo nabirati, da se dedu predsednika francoske republike, velikemu Carnotu postavi dostojen spomenik. V pismu se posebno naglašja, kako je general Carnot 1814. leta ponudil svojemu nasprotniku Napoleonu I. pomoč, ko je bila domovina v nevarnosti. — Ker je Pavel Deroulède definitivno odložil častno predsedstvo, Sansboeuf pa predsedstvo lige patrijotov, izvoljen je njenim predsednikom svetnik računišča Fery-Desclands. Novi predsednik se je izjavil, da se liga patrijotov ne bode več bavila z notranjo politiko, ter bode imela le jedno zastavo, namreč narodno, in le jedno gaslo, namreč Francijo. Nov predsednik se nadeja, da bode liga patrijotov sedaj, ko se z notranjo politiko ne bode bavila, lahko zbrala francoske patrijote raznih strank.

Po novem letu predložil se bode nemškemu državnemu zboru načrt novega socijalskega zakona,

kateri je že vsprejet zvezni svet. Ta načrt ima določbo, da bodo smela oblastva iztirati iz Nemčije vsacega socialista, kateri je obsojen zaradi prestopka socijalskega zakona ali pa udeležbe pri tajnih društvih. Potemtakem bodo lahko iztirali vse socijalistiške člane državnega zbora. Da bode ta zakon vsprejet v državnem zboru, ni nobene dvojbe, saj sedanja večina tako v vsem pritrdi vladi.

Dopisi.

Iz Kamnika 19. decembra. [Izv. dop.] (Dalje.) Hiral je od tedaj vidno, še senca ni bila tega, kar je bila pred desetimi, petnajstimi leti in mnogemu iskrenemu rodoljubi polnila je bridka bojazen srce, da kmalu pride dan, ko njenega življenja luč ugasne.

Malo več ko leto in dan je že, odkar je društveni načelnik, omenjenim krogom toli nepriljubljen, prostovoljno odstopil od načelnštva. Tiho smo se nadejali in živo želeli, da se vsled tega vrnejo v društvo, da bomo zopet zložno delali v čitalnici za sveto našo narodno stvar.

Bridko smo se varali! Drugod so duhovni pastirji celo načelniki čitalnicam ter po svojem dostojanstvu in se svojim vzgledom pomagajo vzgojevati narod tudi v posvetnih rečeh, pri nas v Kamniku žal tega ni, naše nasprotujejo še vedno brez prestopka z vsemi močmi — brez vsakterega opravičenega uzroka.

Jedni nezgodi pridruži se jih navadno rado več.

Ko smo letos ob začetku leta volili društvu nov odbor, pokazala se je nesloga tudi mej njimi zvestimi udi.

Duhovi so namreč zelo razburjeni od zadnjih volitev v mestni zbor in nekateri prinesli so svoj vznemirjen, bojevit duh — politiko tudi v čitalnico. Bil je sedaj za njo nevaren položaj, morda nevarnejši, kakor kadarkoli prej.

Nekateri onih mož, kojih nazori in želje neso prodrli pri odborovi volitvi, ozlovoljeni hoteli so izstopiti iz društva ter v duhu snovali so že novo društvo, a rodoljubi mej njimi, katerim ni za drugo, kot na to, da napreduje narodna stvar, naj jo vodi kdorkoli, svarili so pred tem meneč, da bi naposled ne imeli ni jednega ni drugega društva, narodni stvari v škodo, nasprotnikom v veselje.

Svetovali so tudi, naj se čitalnici ne delajo nikakršne ovire in jo kot doslej vsakdo podpira, kakor in kolikor more, s časom se razmere gotovo zboljšajo.

Ta iskren, rodoljuben svet je obveljal, duhovi so se pomirili in čez leto in dan vidi se, da v blagor narodni stvari. Čitalnica stoji zdaj trdno, kakor v prejšnjih boljših časih, pridobila si je novih udov in se vidno trudi, da doseže svoj namen v polni meri. Čudno res, da je tako navzlic tolikim neprilikam.

Jasno je, da je naša narodna stvar utemeljena, pravična in Bogu mila, kajti drugače bi pri napakah in pogreških, ki jih vidimo tu in tam po Slovenskem žal v izobilju, ne mogla živeti, kamo li napredovati.

Rekel sem, da se naša čitalnica sedaj živo trudi, da izpolni svoj namen. Da je temu tako, gre vsa čast g. Joži Steletu, g. Gregorju Slabajna in g. Joži Fajdigi; oni se trudijo za njo že dolgo vrsto let požrtvovalno in ustrajno, kakor za svojo osobno stvar in kakor nosi Atlas svet, tako sloni na njihovih ramenih naša čitalnica.

Uspešno je podpira pevsko društvo „Lira“, osobito pevovoj g. Fran Stele in ud gosp. Anton Bintar.

Ona prireja često veselice in gledališke igre in vedno so njeni prostori polni občinstva, ki se živahno zabava v narodnem duhu. Tudi letos priredila je večkrat gledališke predstave, ki so občinstvu zelo ugajale, škoda le, da ni nikdo o tem poročal listom.

Iger, kakeršne je naša čitalnica že uprizorila, z najboljšim uspehom, neso spravili na oder še nikjer na Slovenskem razen v Ljubljani in toli nadarjenih, spretnih in požrtvovalnih diletantov, kakor v Kamniku, najdeš redko kje drugej na Slovenskem. Človek se mora čuditi, da jim je možno brez šole, brez učitelja uprizarjati teške in obsežne igre, kakor: „Požigalčeva hči“, „Cvrček“, ali „Na osojah“ v splošno zadovoljnost. Ko bi jim bil učiteljem vrli g. Borštnik, uprav diviti bi se morali njihovu igranju.

Zgodovinar, ki bode pisal zgodovino slovenske Talije, odmeriti bode moral Kamniškim diletantom

oblično mesto. Svoj repertoar pomnožili, so zopet v 11. dan t. m. za jedno veliko, obsežno igro, uprizorili so Mosenthalovo narodno igro „Deborah“ v štirih dejanjih ter so jo na občno željo včeraj ponovili.

(Konec prih.)

Iz mestnega zbora Ljubljanskega

dne 23. decembra.

(Konec.)

V finančnega odseka imenu poročila podžupan Vaso Petričič prošnji vodstva Elisabetine otroške bolnice za donesek k stavbinskim stroškom novega bolniškega poslopja, ter nasvetuje da se dovoli 1000 gld. Odbornik Hribar je z ozirom na mestno gnotno stanje za to, da se dovoli le 500 gld., kakor je bil sklenil finančni odsek, zlasti ker mesto omenjenemu zavodu itak vsako leto daje 300 gld. podpore. Podžupan Petričič priznava, da je finančni odsek res bil sklenil, dati 500 gld., da so pa pozneje nekateri gospodje se izrekli z ozirom na dobrodelni namen in ker je mestu dostojneje, da se dovoli 1000 gld. Ta predlog pri glasovanju tudi obvelja, dovoli se 1000 gld., od katerih se izplača 500 gld. 1888., ostalih 500 gld. pa 1889. leta.

Prošnja gospodične Ivane Föderlove, učiteljice vezenja in čipkarstva, za denarno podporo njeni učilnici se po razmernem razgovoru, v katerem sta se pro in contra izjavila odbornika ces. svetnik Murnik in dr. Tavčar, po finančnega odseka predlogu odkloni.

Na finančnega odseka predlog (poročevalec dr. Staré) sklene se, da se nakupi 25 izvodov prof. Ivana Vrhovca knjige „Die landesfürstliche Hauptstadt Laibach.“

Po finančnega odseka predlogu (poročevalec odbornik Ravnikar) ugotovi se prošnji Dunajskega vseučiliškega društva „Asyl Verein“ ter dovoli 25 gl. denarne podpore, ker v tem zavodu dva ljubljanska dobivata podporo.

Prošnja vodstva II. mestne deške ljudske šole (poročevalec odbornik Benedikt) za denarno pomoč pri napravi nove šolske zastave, se odkloni.

Izvestje o skoutrvanju mestnih blagajnic odloži se za drugo sejo, namesto te točke pa stavi odbornik Ivan Hribar glede užitinske naklade na pivo nujni predlog, da se že sklenjena naklada predrugači. Ko se je nujnost predloga jednoglasno priznala, utemeljuje predlagatelj svoj predlog. Sklenjeno zvišanje po 3 gld. na vsak hektoliter piva bi ne dobilo najvišje sankcije, ker tolike naklade v vsej Cislitaviji ni, marveč iznaša najvišja naklada na pivo le 1 gld. 70 kr. Torej nasvetuje: Prejšnji sklep, da se pobira po 3 gld. naklade od vsacega hektolitra piva, se razveljavi, naklada na pivo pa se poviša tako, da bode z dosedanjjo naklado znašala 1 gld 70 kr. (Povišanje znašalo bode torej 45 kr. za hektoliter.)

O tej točki vnela se je precejšnja debata, katere so se udeleževali odborniki: dr. Vošnjak, Petričič, Murnik, dr. Tavčar in Hribar, izmed katerih je dr. Vošnjak izražal željo, da se mestni proračun, kakor hitro mogoče predloži, ker se bode najbrže treba obrniti do deželnega zbora za novo naklado, ali celo za novo posojilo, da se pokrije primankljaj. Podžupan Petričič opomni, da je proračun že dognan, na kar opazi ces. svetnik Murnik, da je proračun celo že predložen dež. odboru, če tudi še ni potrjen. Odbornik Hribar konstatuje, da se o mestnem primankljaju niti govoriti ne more. V rednem poslovanju ima mesto celo 10.000 gld. prebitka, le za izredne potrebe, zlasti za investicije (šole, vojašnico itd.) bode toliko stroškov, da navadni dohodki ne bodo več zadostovali, da bode torej treba misliti na novo priklado. — Pri glasovanju obvelja predlog Hribarjev jednoglasno.

Dr. Tavčar poroča v imenu finančnega in stavbinskega odseka od kranjskega deželnega odbora dopisu z dne 24. novembra 1887 glede gradnje novega gledališča. Združena odseka izrekla sta se oba proti neosnovanim privilegijem dosedanjih ložnih posestnikov, ker se njih samopridni interesi ne strinjajo s smotrom gledališča samega, marveč gledališču le v pogubo. O prostoru v „Zvezdi“ niti govora biti ne more. Dr. Tavčar stavi v imenu združenih odsekov v sobotni številki objavljen predlog, kateri se tudi, ko se je seja za nekoliko minut pretrgala, po kratkem posvetovanju vsprejmo. Pri tej priliki bili so vsi odborniki soglasni v tem, da glavnemu mestu treba gledališča, katero je vse-kako velikega kulturnega pomena, vsi so pa bili soglasno proti takozvanim ložnim posestnikom, ki bi bili prava coka pri tem podjetju. Zatorej so bili vsi za to, da se mesto udeleži z izdatnim doneskom, ko bi dežela vzela gradnjo v roke in sezidala gledališče, v katerem bi bilo prostora tudi Taliji slovenski.

V šolskega odseka imenu poročila odbornik prof. T. Zupan o ponujenem nakupu, oziroma zameni Andretove hiše na sv. Petra cesti za zgradnjo nove šole. Ker je prostor za novo šolo na starem živinskem trgu že določen, ker bi nekdanja Jalenova in Andretova hiša bili predragi za šolsko poslopje in ker se sploh na šolo na tem mestu ne reflektuje, odkloni se g. Andretova ponudba.

Odbornik dr. Vošnjak poroča v šolskega odseka imenu o premembi pogodbe s kranjsko hra-

nilnico glede c. kr. velike realke in nasvetuje: Stara od 31. julija 1879 veljavna pogodba neha z 31. dnem decembra 1887, z 1. dnem januarja 1888 pa bode stopila v veljavo nova, po dopisih hranilnice sklenjena pogodba. Ko je poročevalec pojasnil položaj in ugodnosti nove pogodbe, obveljajo vsi njegovi predlogi. S tem se seja sklene, ostale točke dnevnega reda pa odlože za prihodnjo sejo.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Dirigent moški kaznilnici na Ljubljanskem gradu gosp. Ant. Marković dobil je zlati zaslužni križec s krono.

— (Imenovanje.) Poštna asistenta Jarnej Grošelja in Jarnej Marjanoviča sta za Božič oficijaloma imenovana.

— (Dnevni red IX. seje dež. zbora kranjskega) v Ljubljani dne 29. decembra 1887 ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika VIII. deželnozborske seje dne 22. decembra 1887. 2. Naznanila deželnozborskega predsedstva. 3. Deželnega odbora poročilo o dovoljenju priklad za okrajne ceste. 4. Utemeljenje samostalnega predloga g. poslanca Jakoba Hrena z načrtom zakona, kateri prenareja § 2. deželnega zakona 18. decembra 1874, št. 1 iz leta 1875 o uredbi doneskov od zapuščin k normalnemu šolskemu zakladu. 5. Poročilo finančnega odseka o načrtu zakona, s katerim se določujejo posamezne spremembe o postopanju gled. pravic, podvrženih po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853, drž. zak. št. 130, odkupu ali uravnavanju. 6. Poročilo finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1888. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem zaključku deželnega zaklada za l. 1886. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji komisije za pogozdovanje Krasa, da bi se ji dovolila podpora iz deželnega zaklada. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji predstojništva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice za povečanje oskrbovalnine in podaljšanje oskrbovanja za deželne ustanovljence. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji vodstva Elisabetine otroške bolnice za donesek k zgradbi nove bolnice. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji okrajnocestnega odbora Radovljiskega za podporo k zgradbi Blejske ceste in za odpis dolga 400 gld. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine Gora, sodnega okraja Ribniškega, za podporo k preložitvi občinske ceste „Potoke“ in k napravi treh mostov. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine Vrabče za podporo k novi cesti iz Jakovic na Tabor. 14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Katarine Kurent, vdove glavnega odgonskega sprevednika, za podaljšanje dosedanje miloščine letnih 100 gld.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj se je v drugič predstavljala veseloigra „Težke ribe“, katero je spisal M. Balucki, poslovenil Jos. Debevec. Predstava vršila se je prav gladko in občinstvo se je jako dobro zabavalo, k čemur so v prvi vrsti pripomogli gospodična Zvonarjeva (Vanda), Kocelj (Vistovski), (Sršen) Tjaputkjevič in Danilo (Henrik), potem pa gospodični Gostičeva in Nigrinova, gg. Verovšek (Pagatovič) in Perdan. Gledališče ni bilo posebno obiskano, čemur je bilo nekoliko krivo neugodno vreme in pa praznični dnevi.

— (Čitalnica Ljubljanska) imela je včeraj dopoldne ob 11. uri svoj 27. redni občni zbor, katerega se je udeležilo okoli 30 članov. Predsednik dr. vitez Bleiweis je v kratkem nagovoru pozdravil navzočne ter omenjal društvene delavnosti, posebno prenovljenja lepe dvorane, katera zdaj izvrstno služi čitalnici in „Dramatičnemu društvu“. Zatem čital je tajnik E. Lah z njemu lastno natančnostjo sestavljeno poročilo o vseh važnejših dogodkih, veselicah ih sploh o vseh pojavih čitalničnega življenja. Blagajnik F. Kadilnik objavil je račun in proračun, iz kojih smo posneli, da je imela čitalnica 4740 gold. 22 kr. dohodkov, 4626 gld. 22 kr. pa izdatkov, torej 114 gld. prebitka in da tudi proračun kaže nekoliko prebitka, kajti, kakor je rekel blagajnik: „Nekaj mora zmiror ostati!“ Tajniku in blagajniku izreče se soglasna zahvala. Pri posamičnih nasvetih predlagalo in sklenilo se je: da občni zbor v bodoče ne bode dopoldne, ampak zvečer; da se naroči kakor doslej vsako leto 10 izvodov „Mira“. Gosp. Sossu izrekla se je za njegovo delovanje pri plesih soglasna zahvala. — Pregledovalcema računov izvolita se gg. Rohrmann in Zupanc. Zadnja točka bila je volitev, pri kateri so bili za prihodnjo dru-

štveno dobo v odbor voljeni ti-le gospodje: dr. K. vitez Bleiweis, Fr. Drenik, Fr. Gerbič, dr. V. Gregorič, dr. M. Hudnik, Fr. Kadilnik, E. Lab. A. Ledenik, S. Nolli, M. Pakič, A. Skabernè, P. Skalè, M. Soss, A. Trstenjak in A. Zagorjan.

— (Šišenska Čitalnica) imela je svoj občni zbor včeraj dne 26. t. m. v društveni sobi. Predsednik g. Fr. Drenik gorko poudarja korist Čitalnice za narod ter toplo priporoča članom delovati za to prekoristno društvo. Posebno mnogo polja bilo bi še v Gorenji Šiški. V poročilu tajnikovem bile so tople besede izražene o pohodu dragih bratov Čehov meseca avgusta v Ljubljano in Šiško. Posebno pozornost vzbujalo je poročilo knjižničarja, kateremu posnamemo, da je štela knjižnica 900 zvezkov. Posodilo se je v teku jednega leta 950 knjig raznim članom. Čitalnica bila je naročena na „Slovenski Narod“, „Slovenca“, „Slovana“, „Ljubljanski Zvon“, „Rogača“ in na 2 iztisa „Mira“. Namesto „Slovana“ naročila bode za naprej „Slovanški Svet“. Čitalnica bila je član „Matice Slovenske“, „Družbe sv. Mohorja“ in „Dramatičnega društva“. V odbor izvoljeni so: predsednikom g. Fran Drenik, blagajnikom g. Iv. Suwa, odborniki pa gg.: A. Knez, Fr. Govekar, Fr. Burgar, J. Bizjan, J. Štrukelj in Fr. Dežman. Po končanem zborovanju šli so društveniki v Gorenjo Šiško k Žibertu na rojstni dom V. Vodnika, kjer je pel vrli mešani zbor narodne pesni. Tu so se vrstile napitnice in govori na novo izvoljeni odbor itd.

— (Umrli) je za mrtvoudom na sveti večer in bil včeraj pokopan g. Janez Gruden, kavarnar v Ljubljani, v 48. letu svoje dobe. Obiskovalcem kavarne „Pri Slonu“, kjer je bil veliko let markér, zadnji čas pa gostom kavarne „Europa“, katero je že par let vodil na svoj račun, bode valed svoje prijaznosti in postrežljivosti ostal v dobrem spominu. Labka mu zemljica!

— (Mej Trstom in Ljubljano) je danes železnični promet zaradi velikega snega in zametov zopet popolnem ustavljen.

— (Vreme) Jug, o katerem smo v sobotnem listu omenili, se je hitro umaknil. Včeraj zjutraj imeli smo hud mraz (— 20° C.) popoldne pa se je vreme zopet sprevrglo, začelo je snežiti — ter vstrajno sneži danes ves dan. Na Krasu, po severni Italiji so grozni zameti, povsod železnični promet ustavljen, na Jadranskem morju in pri Napoli ljut vihar ki je prouzročil veliko škod. Tudi na Hrpeljski železnici je promet ustavljen.

— (S Koroškega) se poroča „Südt. P.“: Mnogo občin na Koroškem je že zahtevalo slovenske šole. Pa kakor hitro je kaka taka prošnja prišla na deželni šolski svet, šel je od okrajnega glavarstva uradnik tja, da je z osebnim pritiskom dobil od odbornikov preklic prošnje. Tako so delali dozdej vedno z uspehom. Letos je pa uročila vrlo narodna občina Št. Jakob pri Rožku tako prošnjo. Koj je bil od okrajnega glavarstva v Beljaku nek g. Praxmarer tam, da bi poizvedel, ali je „resna volja“ te občine, da dobi slovensko šolo. Kolikor se je trudil, vse je bilo zaman; možje so ostali pri svoji terjatvi. — Tako je prav! Upamo, da bode ta vzgled našel mnogo posnemanja!

— (Narodni Dom v Rudolfovem.) Vabilo k občnemu zboru delniškega društva I. Narodni dom v Rudolfovem dne 8. januarja 1888 ob 5. uri zvečer v Narodnem Domu. Program: 1. Letno poročilo o delovanju osnovalnega odbora leta 1887. 2. Posvetovanje o dopisu vis. ministerstva glede preuredbe pravil. 3. Poročilo o računskem sklepu za leto 1887. Osnovni odbor.

— (Kmetijska podružnica v Rudolfovem) ima redni zbor dne 31. decembra 1887 ob 2. uri popoldne v Narodnem Domu s sledečim sporedom: 1. Poročilo o delovanju podružnice 1. 1885—1887. 2. Poročilo o stanju blagajnice 1. 1885—1887. 3. Pristop društvu v obrambo avstr. vinogradov. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev 3 udov za pregled računov.

— (Šaleška Čitalnica) ima svoj redni občni zbor v sredo dne 28. decembra 1887 ob 3. uri popoldne v čitalnici v Šoštanj. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora, oziroma predsednika in podpredsednika. 5. Volitev pregledovalcev računov. 6. Predlogi. K obilnej udeležbi vabi odbor.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) vabi na veselico z igro, katera bode dne

31. decembra t. l. v redutnej dvorani gledališča Politeama Rossetti (uhod v ulici Chiozza). Razpored veselice: 1. Godba: „Naprej!“. 2. G. Eisenhut: „U naravi“, šaljiva polka, zbor. 3. Dav. Jenko: „Što čutiš?“, zbor. 4. Godba. 5. Volarič: „Vesela družba“, mešani zbor. 6. Volarič: „Oj z Bogom ti planinski raj“, zbor s samospetvom baritona. 7. Veseloigra: „Ultra“. 8. Godba. 9. Veseloigra: „Uskok“. 10. Šaljiva tombola; 50 dobitkov. Listek 10 kr. 11. Ples, kateri traja do 3. ure zjutraj. Svira orkester G. Piccoli. Ustopnina za osobo 50 kr. in za otroke 25 kr. Začetek ob 8½. uri zvečer.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gorica 24. decembra. Gasser vsled interpelacije vseh poslancev odložil poslanstvo. (Ta telegram je nam došel po sklepu zadnje številke. Več o nezaupnici Gasserja na prvi strani današnjega lista. Ured.)

Dunaj 27. decembra. „Fremdenblatt“ nasproti izvestjem v „Times“ odločno zanika, da bi bilo na Kalnoyjevski ostavki kaj resničnega, ali da bi se odposlal cesarski princ ali pa poseben funkcionar v Peterburg. Potovanju princa Josipa Windischgrätzja v Berlin so povod rodbinske zadeve, on nema nikake politične misije. „Fremdenblatt“ nadalje javlja da ni res, da bi bila princesinja Valdemar carju izročila ponarejene akte. — Lastnik tednika „Parlamentär“, dr. Živny, pokojnega Skrejšovskega zet zaradi panslavistične agitacije zaprt.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—193)

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm
24. dec.	7. zjutraj	725.92 mm.	— 36 C	sl. svz.	obl.	0 00 mm.
	2. pop.	723.99 mm.	— 10 C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	723.76 mm.	— 50 C	sl. svz.	obl.	
25. dec.	7. zjutraj	727.63 mm.	— 10.0 C	brezv.	megla	0 00 mm.
	2. pop.	728.50 mm.	— 9.0 C	brezv.	megla	
	9. zvečer	730.58 mm.	— 16.4 C	brezv.	megla	
Srednja temperatura — 3.2° in — 11.9°, za 0.6° in 9.0° pod normalom.						

Dunajska borza

dne 27. decembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 77.60	gl. 76.50
Srebrna renta	79.60	79.20
Zlata renta	107.75	107.90
5% marčna renta	91.70	90.60
Akcije narodne banke	84.00	85.30
Kreditne akcije	269.50	267.90
London	126.40	126.40
Srebro	—	—
Napol.	10.05½	10.00
C. kr. cekini	6.03	6.01
Nemške marke	62.30	62.37½
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 132	gl. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	50
Ogerska zlata renta 4%	97	95
Ogerska papirna renta 5%	81	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. 120	50
Zemlj. obd. avstr. 4½% zlati zast. listi	125	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	50
Kreditne srečke	100 gl. 181	50

Zahvala.

Za obile izraze sočutja ob smrti preljubljenega nam soproga, oziroma očeta, gospoda

JANEZA GRUDNA,
kavarnarja,

kakor tudi za darovane krasne vence in za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, posebno še p. n. gospodom pevcem slavnega pevskega društva „Slavec“ za lepi nagrobni pesni izreka najpriskrnejšo zahvalo

(915)

žalujoča rodbina.

V Ljubljani, na cesarja Josipa trgu. CIRKUS SCHLEGEL.

Jutri v sredo dne 28. in v četrtek dne 29. decembra zvečer ob 7. uri:

Veliki parforce-predstavi.

Nastop vseh umetnikov in umetnic.

Vse natančneje po listkih.

Za mnogobrojni obisk se priporoča udano

(915) **M. Schlegel**, ravnatelj.

V petek dne 30. in v soboto dne 31. t. m. bode cirkus zaprt.

Bouillon-Extract.

Gomolična dišava.
(Trüffel-Würze.)

Fine moke za juho.

Centralna zaloga: Wien, I.,
Jasomirgottstrasse 8.

Dobiva se v prodajalnicah delikates in kolonijalnega blaga ter v droguerijah. (902—2)

Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Perdan, Schussnig & Weber. — V Zagorji: Michelic, Iv. Müller, rudniška bratovska skladišča. — V Litiji: Ivan Waggonik.

Štajersko vino

lastnega pridelka

dr. Jos. Waldherr-ja.

Kovačkovrsko vino

(Schmitsberger)

v steklenicah.

1 liter	60 kr.
½ litra	32 „
¼ „	18 „

Za vrneno steklenico se povrne:

Za 1 liter	8 kr.
½ litra	6 „
¼ „	5 „

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Edvardu Mahr-u, v Nemških ulicah št. 4. (901—5)

Važno za trpeče na prsih in plućih.

Neogibno potrebno zoper kašelj, hripavost, zasliženje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želé dobiti čist in krepak glas, za škrofljnaste, krvirne, slabotne, bleditne in krvirevne je

sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosforno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

Dobiva se v (615—12)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovni z najvišjo odliko: častnim diplomom, sta prisli samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800—34)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).